

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α

Γραφείο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Ερμού 15, 101 85 Αθήνα
Τηλέφωνο: 3245750, 9959250
Φαξ: 9959251, 3245750
Πληροφορίες: Γ. Φαραγγιτάκης
Γ. Σαρλάπης

Βαθμός Ασφαλείας

Αθήνα, 9. Οκτωβρίου 2001
Αριθ. Πρωτ. Γ2/5317
Βαθ. Προτερ. ΕΠΕΙΓΟΝ

ΠΡΟΣ:

- 1) ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΥΠΟΨΗ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ Π.Ε.
 - 2) ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ
- Κοινοποίηση:
Προς τα ΚΠΕ όλης της χώρας

ΘΕΜΑ: «Σχολικά προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης»

Όπως γνωρίζετε η υλοποίηση προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε.) στις Σχολικές Μονάδες διέπεται από το Ν 1892/1990 και την ΥΑ Γ2/4867/28-8-1993.

Διευκρινίζεται ότι:

1. Οι εκπαιδευτικοί που επιθυμούν να ασχοληθούν με πρόγραμμα Π.Ε., αφού συγκροτήσουν την εθελοντική μαθητική ομάδα (κανονικό σχολικό τμήμα ή ομάδα από μαθητές διαφορετικών τμημάτων και τάξεων) και αφού επιλέξουν το θέμα του προγράμματος, πρέπει να πάρουν την έγκριση των γονέων των μαθητών για τη συμμετοχή τους και την έγκριση του Διευθυντή και του Συλλόγου Καθηγητών της Σχολικής Μονάδας για την πραγματοποίηση του προγράμματος.
2. Κάθε εκπ/κός μπορεί να πάρει μέρος σε ένα μόνο πρόγραμμα αν συμμετέχει για πρώτη φορά και σε δύο αν έχει σχετική εμπειρία. Σε κάθε πρόγραμμα ορίζεται ένας εκπ/κός ως συντονιστής του προγράμματος.
3. Ο Δ/ντής του Σχολείου υποβάλλει στον Υπεύθυνο Π.Ε. της τοπικής Δ/σης σχέδιο πολύμηνου προγράμματος, που συντάσσει ο Συντονιστής του προγράμματος. Το σχέδιο περιέχει τον τίτλο, τους στόχους, το περιεχόμενο, τη μεθοδολογία, το χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης, τις συνεργασίες, τα πεδία σύνδεσης με το αναλυτικό πρόγραμμα, το ημερολόγιο προγραμματισμού δραστηριοτήτων, τα ονοματεπώνυμα των καθηγητών και των μαθητών που θα συμμετέχουν, τις ανάγκες για οικονομική υποστήριξη σε: α) αναλώσιμα και άλλα υλικά του προγράμματος, β) μετακινήσεις και γ) έκδοση και τελική εκδήλωση παρουσίασης. Η υποβολή των σχεδίων στην τοπική Δ/ση γίνεται μέχρι τις 31 Οκτωβρίου. Κατ'εξάιρεση, προγράμματα που εντάσσονται σε θεματικά δίκτυα διετούς ή τριετούς διάρκειας, μπορούν να υποβάλλονται μέχρι τις 15 Δεκεμβρίου. Η έγκριση των προγραμμάτων από την Επιτροπή Σχολικών Δραστηριοτήτων της Δ/σης γίνεται ύστερα από εισήγηση του Υπευθύνου Π.Ε. και η κατανομή των χρηματοδοτήσεων ύστερα από αξιολόγηση των πραγματικών αναγκών εκάστου προγράμματος.
4. Δεν θεωρούνται ως προγράμματα Π.Ε. ούτε χρηματοδοτούνται ως τέτοια οι τριήμερες περιβαλλοντικές εκδρομές, οι επισκέψεις στα Κέντρα Π.Ε., οι ημέρες τοπικών δράσεων όπως καθαρισμών παραλιών, δένδροφυτεύσεων κλπ. Όλες αυτές οι απλές δραστηριότητες μπορούν να είναι ένα μικρό τμήμα του πολύμηνου περιβαλλοντικού προγράμματος.
5. Τα προγράμματα υλοποιούνται εκτός ωρών λειτουργίας της Σχολικής μονάδας και οι αρμόδιοι εκπαιδευτικοί φροντίζουν για την ασφάλεια των μαθητών στις εκτός Σχολείου μετακινήσεις.
6. Ο Υπεύθυνος Π.Ε. της Δ/σης και ο Δ/ντής της Σχολικής μονάδας είναι Υπεύθυνοι για τον έλεγχο της υλοποίησης των συγκεκριμένων προγραμμάτων σύμφωνα με το σχετικό πρόγραμμα-

τος που έχει υποβληθεί στη Δ/ση και έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Σχολικών Δραστηριοτήτων. Αν το πρόγραμμα δεν υλοποιηθεί σύμφωνα με τα παραπάνω, η επιχορήγηση και οι υπερωρίες δεν καταβάλλονται, ενώ αν έχουν ήδη καταβληθεί επιστρέφονται.

7. Το ΥΠΕΠΘ για να στηρίξει το έργο των εκπαιδευτικών στο Σχολείο έχει θεσμοθετήσει θέση Υπευθύνου σε κάθε τοπική Δ/ση στον οποίο μπορείτε να απευθύνεστε για να βοηθηθείτε στην προσπάθειά σας. Επίσης έχει ιδρύσει δεκαοχτώ (18) Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε όλη τη χώρα, τα οποία μπορείτε να επισκέπτεσθε με την Περιβαλλοντική σας ομάδα προκειμένου να παρακολουθήσετε πρόγραμμα που θα ενισχύσει την προσπάθειά σας παιδαγωγικά, επιστημονικά και μεθοδολογικά.

Τα ΚΠΕ προσφέρουν εκπαιδευτικά προγράμματα, επιμορφωτικά σεμινάρια, εκπαιδευτικό υλικό και αναπτύσσουν θεματικά δίκτυα, τοπικές και διεθνείς συνεργασίες.

Οι επισκέψεις σχολικών ομάδων στα ΚΠΕ και οι συμμετοχές εκπ/κών στα σεμινάρια γίνονται σε συνεργασία με τους Υπευθύνους Π.Ε. των τοπικών Δ/σεων, σύμφωνα με την αρχή της ισότητας των ευκαιριών.

Συνίσταται η συνεργασία σας με το πλησιέστερο ΚΠΕ, ενώ προβλέπεται με βάση τα θεματικά σας ενδιαφέροντα, η δυνατότητα επίσκεψης και άλλων ΚΠΕ (Επισυνάπτουμε τον κατάλογο με τις Δ/σεις και τα τηλέφωνα των λειτουργούντων ΚΠΕ).

8. Η συμμετοχή περιβαλλοντικών μαθητικών ομάδων σε θεματικά δίκτυα Π.Ε. δίνει την ευκαιρία της επιστημονικής και παιδαγωγικής στήριξης αλλά και της επικοινωνίας με άλλες περιβαλλοντικές ομάδες της περιοχής τους, της περιφέρειας της χώρας ή και άλλων χωρών ανάλογα με το αν το δίκτυο είναι τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές.

9. Περιβαλλοντικό πρόγραμμα μπορεί να υλοποιηθεί σύμφωνα με τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις και διαδικασίες στα πλαίσια οποιουδήποτε γενικότερου προγράμματος συγκεκριμένης συνεργασίας του ΥΠΕΠΘ με άλλους Κυβερνητικούς ή μη Κυβερνητικούς φορείς που μπορούν με τα δικά τους μέσα να στηρίξουν το έργο των εκπαιδευτικών των Σχολείων, καθώς επίσης και στα πλαίσια υλοποίησης προγραμμάτων Π.Ε. διεθνών συνεργασιών.

10. Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικά σημαντικά περιβαλλοντικά ζητήματα, που θα μπορούσαν να αποτελέσουν θέμα τοπικού προγράμματος Π.Ε.:

- Τα δάση-η αποδάσωση (πυρκαγιές-πρόληψη-αποκατάσταση, αλλανές χρήσης γης, υπερεκμετάλλευση κ.ά.).
- Το αστικό και το περιαστικό πράσινο.
- Η ερημοποίηση.
- Διαχείριση των υδατικών πόρων (κατανάλωση νερού στο σπίτι, στη γεωργία, στη βιομηχανία, διαχείριση ρεμάτων, ποταμών, λιμνών, υπόγειων υδάτων κλπ).
- Διαχείριση παράκτιων περιοχών.
- Η ρύπανση των υδάτων (οικιστικά λύματα, βιομηχανικά απόβλητα, φυτοφάρμακα-λιπάσματα, θαλάσσιες μεταφορές, σταθμοί βιολογικού καθαρισμού κ.ά.).
- Η ρύπανση του αέρα (το αυτοκίνητο, το κυκλοφοριακό, οι βιομηχανίες, οι καυστήρες των καλοριφέρ κλπ).
- Η τρύπα του όζοντος.
- Η διαχείριση των απορριμμάτων και η ανακύκλωση υλικών (χώροι υγειονομικής ταφής, επαναχρησιμοποίηση άχρηστων υλικών, ανακύκλωση χαρτιού-γαλιού-αλουμινίου, οργανικά λιπάσματα κ.ά.).
- Η εξοικονόμηση ενέργειας (χρήση μαζικών μέσων μεταφοράς, χρήση ηλιακής και αιολικής ενέργειας, νέες τεχνολογίες κ.λ.π.).
- Εναλλακτικός και οικολογικός τουρισμός, φυσική ζωή, υιοθεσίες περιοχών.
- Υπερβόσκηση-υπεραλίευση και άλλες εντατικές μορφές εκμετάλλευσης φυσικών πόρων.
- Κίνδυνοι από τη χρήση της πυρηνικής ενέργειας.
- Φυσικές καταστροφές.
- Περιβάλλον, πόλεμος και ειρήνη.
- Περιβάλλον και πολιτισμός.

- Περιβάλλον και υγεία.
- Περιβάλλον και θρησκεία.
- Περιβάλλον εσωτερικών χώρων.

Σε ότι αφορά στην επεξεργασία των θεμάτων υπενθυμίζουμε τις βασικές αρχές της Π.Ε., οι οποίες είναι η διεπιστημονική θεώρηση, η βιωματική προσέγγιση, το άνοιγμα του Σχολείου στην κοινωνία, ο δημοκρατικός διάλογος, η ομαδική εργασία και η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης.

Παρακαλούμε τις Δ/σεις Β/θμιας Εκπ/σης να προωθήσουν άμεσα την εγκύκλιο αυτή σε όλα τα Σχολεία της περιοχής αρμοδιότητάς των και να λάβουν ενυπόγραφα γνώση όλοι οι εκπαιδευτικοί.

Επισυνάπτονται:

Κατάλογος με διευθύνσεις και τηλέφωνα των ΚΠΕ όλης της χώρας

Ο Ειδικός Γραμματέας

Εσωτερική διανομή

Δ.Κ. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ

Γραφείο Ειδ. Γραμματέα
Δ/ση Σπουδών Β/θμιας Εκπ/σης
Γραφείο Π.Ε.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ

Α. ΠΑΣΧΑΛΙΑΔΟΥ